

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Marika Lyman
Utredare
08-5782 91 53
marika.lyman@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-03-03

1 (2)

Diarienummer
2017/ BUN 0002

Barn- och utbildningsnämnden

**Information om behovsanalyser för
verksamhetsutveckling inför kommunplan 2015-
2018 med budget 2018**

Förslag till beslut

- Informationen noteras.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

Marika Lyman
Utredare

Beskrivning av ärendet

Under 2016 har en ny metod för långsiktig behovsanalys prövats i förvaltningarna. Resultatet har varierat beroende på sammansättningar i grupper som varit med och tagit fram underlag och hur metoden använts. Vissa förvaltningar kommer därför att ha med allt material som framkommit under arbetet med behovsanalyserna, medan andra sammanfattar sitt resultat i tjänsteskrivelsen.

Behovsanalyser för de närmaste fem åren tas fram årligen och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna är en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Barn- och utbildningsförvaltningen överlämnar analysen till ekonomiavdelningen för vidare hantering inom ramen för utarbetande av kommunplanen. Kommunfullmäktige beslutar om kommunplanen på sitt sammanträde den 19 juni 2017.

Behovsanalys

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram behovsanalyser för verksamhetsutveckling inom nämndens verksamhetsområden för åren 2018-2022. Metoden för framtagande av områdena för verksamhetsutveckling är medarbetardriven. Utifrån givna teman har representanter från verksamhetsområdena utarbetat idéer/förslag till förbättringar. Förslagen har sedan kategoriserats och prioriterats av förvaltningens ledning. Alla förslag återfinns i sin ursprungsform i behovsanalyserna.

Utöver behoven för verksamhetsutveckling påverkas verksamhetsområdena även av andra faktorer som förvaltningen har att förhålla sig till. Dessa förändringar och dess konsekvenser beskrivs under rubriken *kommande förändringar som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet*.

Kommande förändringar som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet (exempelvis lokalförsörjning, personalförsörjning och lagändringar)

- Förvaltningen påverkas av ökade kostnader för personalförsörjning inom båda verksamhetsområdena. Bristen och konkurrensen om behöriga lärare inom Stockholmsområdet har lett till ett ökat löneläge.

Förskola och pedagogisk omsorg

- Utifrån arbetsmiljö, rekryteringsbas, sjukfrånvaro och svårigheter att anskaffa vikarier ser förvaltningen ett behov av att samordna i form av en vikariepool. Initialt beräknas ökade kostnader vid starten av en vikariepool för bemanning av personal inom den kommunala förskolan. Vid uppstart blir det en merkostnad för teknik, personal och organisation. Löpande beräknas driften ske inom ram.

- Behovet av förskoleplatser ökar. För att klara platsbristen utökas verksamheten på kort sikt av moduler och på längre sikt av nybyggda lokaler. Såväl moduler som nybyggda förskolor är dyrare i hyra än motsvarande förskolor som idag finns inom den kommunala förskolans fastighetsbestånd. I takt med utbyggnad av förskoleverksamheten kommer de totala hyreskostnaderna att öka mer än ramen tillåter. Behov av underhåll i lokaler samt nyinvesteringar av inventarier för att möta förskolans läroplan, kommer att bidra till ökade kostnader.

Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

- Nya lagkrav om utökad undervisningstid i matematik kom från den 1 juli 2016. Undervisningstiden utökades i matematik med 105 timmar i grundskolan, grundsärskolan (utom träningsskolan), specialskolan och sameskolan (vilket motsvarar cirka 4,5 lärartjänst). Enligt den kommunala finansieringsprincipen ska beslut som innebär nya obligatoriska uppgifter för kommunerna åtföljas av en statlig finansiering. Under 2016 avsattes medel för detta ändamål inom det Allmänna bidraget till kommuner. Ingen motsvarande ökning av elevpeng har genomförts.

- Extra kostnader i samband med exploatering av Fornudden (grundskola och äldreboende) där byggnationen av ny skola genomförs i fas två. I och med detta kommer skolverksamheten att belastas av extra driftskostnader under fem år om cirka 24 Mkr innan skolan står klar. Följande kostnadsposter inkluderade: matportioner (tillagning och transport) lokaler (paviljong och idrottshall), personal (extra personal/lärare i samband med transport) och transporter (buss). Finansiering av extrakostnader prövas av kommunstyrelsen.

- Förvaltningen har, tillsammans med socialförvaltningen, ett fortsatt uppdrag att utreda möjligheten att erbjuda en grundskola (en resursskola) med kombinerat boende i Tyresö kommun för elever som annars riskerar att placeras externt. Projektet är samfinansierat mellan förvaltningarna. Initialt beräknas ökade kostnader för teknik, personal och organisation. Löpande beräknas driften ske inom ram. Målet är att utveckla stöd och insatser och i större utsträckning finna lösningar på hemmaplan för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. *Mer information om uppdraget finns i ärendet: Rapport - Gemensamma särskilda uppdrag SOC, BUN, GAN. Dnr: 2016/BUN 0151.*

Prioriterade utvecklingsområden för verksamhetsutveckling (baserat på avsnitt 5.1 och 5.2 från behovsanalysen)

Samlad bedömning av verksamhetsområdet utvecklingsbehov de kommande fem åren

- Under 2016 har en **IKT-strategi** arbetats fram som första steg för en ökad digitalisering i förskolan och grundskolan. Aktiviteter kopplade till strategin måste prioriteras om strategin ska få genomslag. Satsningarna kommer att kräva tid och resurser.
- **Attraktiv arbetsgivare** är ett strategiskt målområde som måste ges prioritet för att vända den negativa trenden. Många parametrar spelar in för att förskolan respektive grundskolan ska upplevas vara en attraktiv arbetsgivare; kollegialt lärande, likvärdighet, möjligheter till kompetensutveckling, medarbetares förutsättningar, ledarskap och arbetsmiljö är bara några aspekter.

- För att vara en **attraktiv arbetsgivare** och stärka en likvärdig förskola och skola är **förändringsbehovet** att utveckla arbetsplatserna mot en gemensam miniminivå. Likvärdiga förutsättningar gällande vad som är en förmån och vad som är en förutsättning på en arbetsplats inom samma koncern bör råda.
- God hushållning och effektiva verksamheter är ett strategiskt målområde. För fortsatt **kvalitetsutveckling** måste insatser för kompetensutveckling prioriteras för att säkerställa att verktyget, beslutsstödssystemet BeStyr, kan användas för fördjupande analys- och förbättringsarbete.
- För att stärka utvecklingen mot en **likvärdig förskola och skola** måste riktlinjer och policys ses över. Ramarna måste tydliggöras och gemensamma riktlinjer införas för områden som är kritiska för likvärdigheten.

Förvaltningen bedömer att ett förändringsbehov finns inom framförallt de fem ovanstående punkterna. Förslagen bedöms som mest angelägna att prioritera i ett första skede då de går i linje med de behov till förändring som belysts i förvaltningens omorganisation och i analyser av vilka framtidsutmaningar förvaltningen står inför. Bedömningen i stort är att förändringarna kan ske inom befintliga ekonomiska ramar. För att i detalj veta vilka insatser och kostnader som är förknippade med en omfattande satsning på IKT inom alla förskolor och grundskolor behöver förvaltningen först kartlägga utgångsläget och utarbeta aktiviteter kopplade till målen, vilket kommer att göras under 2017.

Bilagor

1. Behovsanalys för verksamhetsutveckling - verksamhetsområde 1 Förskola och pedagogisk omsorg, 2017-03-03. Styrprocessen 2018.
2. Behovsanalys för verksamhetsutveckling - verksamhetsområde 2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem, 2017-03-03. Styrprocessen 2018.